

LelyStadsGeluiden

De mening van de inwoners gepeild

Recreatieve voorzieningen 2008

Lelystad mag zich graag afficheren als een stad waar het goed wonen en recreëren is. Veel groen, water en ruimte: wat wil een mens nog meer. In de enquête 'Recreatie- en Winkelvoorzieningen 2008' is onder de leden van het LelyStadsPanel gepeild hoe zij, als inwoners van de stad, de toeristisch-recreatieve waarde van de stad inschatten. Het onderzoek is gehouden in de periode van eind april tot medio mei 2008.

Deze deelrapportage beschrijft de uitkomsten van het deel over de recreatieve voorzieningen in Lelystad. Wanneer men bezoek krijgt van familie of vrienden, gaat men het vaakst naar Bataviastad en het Natuurpark, op enige afstand gevolgd door de Bataviawerf. Wanneer ze er met het eigen gezin opuit trekken zijn de twee eerstgenoemde het belangrijkste, zij het dat ze dan stuivertje wisselen.

Recreatieve voorzieningen die men het meest mist zijn uitgaansgelegenheden, zoals terrasjes, cafés (en überhaupt meer sfeer en gezelligheid, met name in het centrum) en ook extra zwemcapaciteit staat hoog op het verlanglijstje. De top 3 wordt gecompleteerd door meer winkelaanbod en een grotere variëteit daarin.

Colofon

Dit is een onderzoeksrapportage gemaakt door:
Onderzoek en Statistiek

Verkrijgbaar, zolang de voorraad strekt bij:

Gemeente Lelystad
Onderzoek en Statistiek
Postbus 91
8200 AB Lelystad
T 0320 27 85 74
F 0320 27 82 45
e-mail: onderzoek@lelystad.nl

Voor feiten en cijfers en overige onderzoeks-
rapporten kunt u terecht op onze website:
www.os.lelystad.nl

Lelystad, oktober 2008

Inleiding

Er is in Lelystad veel te doen op het gebied van recreatie. Eenderde van de bevolking zegt op dat gebied niets te missen. Maar dat betekent tegelijkertijd dat tweederde dus wel een of meer recreatieve voorzieningen mist. Deze rapportage bekijkt welke mensen gebruik maken van de bestaande voorzieningen en wat ze dan eventueel missen.

Belangrijkste recreatieve voorzieningen

Een tweetal open vragen ging over de belangrijkste recreatieve voorzieningen waar men in Lelystad gebruik van maakt. De eerste betrof de voorzieningen waar men zelf of met het eigen gezin naartoe gaat, de tweede brengt in beeld waar men het vaakst naartoe gaat met mensen die op bezoek komen.

Voorzieningen 'voor eigen gebruik'

Het Natuurpark is de plek waar men zelf of met het eigen gezin het liefst naartoe gaat, direct gevolgd door Batavia Stad. Op enige afstand volgen dan bossen, meren, 'natuurlijke omgeving', bezoek aan zwembad/sauna en het Zuigerplasbos.

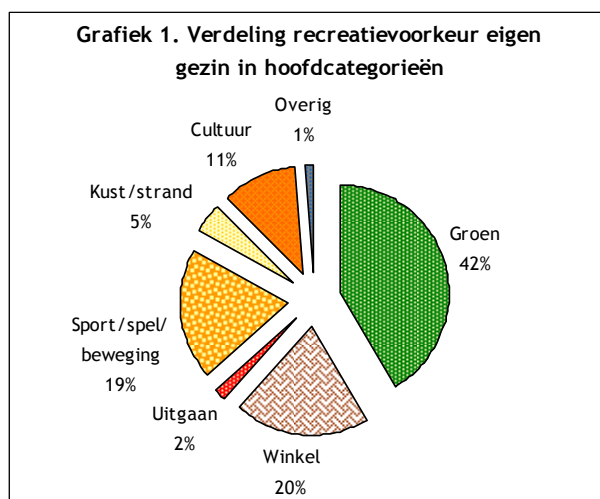

Wisenten in het Natuurpark

In tabel 1 is de top 10 te zien met de percentages mensen die dit als een van de twee belangrijkste recreatieve voorzieningen noemde.

In deze tabel staan vrij veel voorzieningen op het gebied van 'groen', oftewel natuur. Dat blijkt nog duidelijker als de genoemde voorzieningen in een aantal hoofdcategorieën wordt samengevoegd. Grafiek 1 laat zien dat meer dan 40% van de Lelystedelingen de voorkeur aan 'groen' geeft.

	%
Natuurpark	19
Batavia Stad	16
Bossen, meren, 'natuurlijke omgeving'	9
Zwembad / sauna	6
Zuigerplasbos/-park	6
Oostvaardersplassen	5
Fiets- en wandelpaden	5
Winkelcentra	4
Bataviawerf	4
Agoratheater	3

Verdeeld naar leeftijdsgroepen zijn wel duidelijke verschillen waarneembaar. Weliswaar staan bij alle onderscheiden leeftijdsgroepen dezelfde hoofdcategorieën in de top 3 (groen, winkel en sport/spel/beweging), maar de rangorde is wel anders. Zie hiervoor tabel 2. Jongeren hebben een duidelijk grotere voorkeur voor winkelvoorzieningen, terwijl ouderen groenvoorzieningen prefereren.

Tabel 2. Top 3 hoofdcategorieën recreatief gebruik voor eigen gezin, naar leeftijdsgroep

	18 t/m 29 jaar	30 t/m 39 jaar	40 t/m 54 jaar	55 jaar en ouder
	rangorde			
Groen	2 (29%)	1 (38%)	1 (44%)	1 (44%)
Winkel	1 (37%)	3 (21%)	2 (19%)	3 (16%)
Sport/spel/beweging	3 (17%)	2 (25%)	3 (18%)	2 (19%)

Wanneer we de hoofdcategorieën specifiekere bekijken, dan blijken de jongeren t/m 29 jaar Batavia Stad op de eerste plaats te zetten: 22% rekent deze tot zijn of haar twee favorieten. De groep daarboven, van 30-39, plaatst het Natuurpark boven Batavia Stad en op de derde plaats zwembad/sauna. Wellicht komt dat omdat dit verhoudingsgewijs vaak gezinnen met jongere kinderen zijn, die eerder naar zwembad of strand willen. Voor de 40- t/m 54-jarigen scoren het Natuurpark en Batavia Stad ongeveer even hoog (beide 17%), bij de 55-plussers is de eerstgenoemde duidelijk favoriet (22%) boven de tweede (14%).

Voorzieningen voor bezoekers

De nummers 1 en 2 uit de top 10 voorzieningen 'voor eigen gebruik' hebben stuivertje gewisseld als het gaat om attracties waar men naartoe gaat met bezoekende familieleden of andere bekenden. Er is dan binnen de top 10 zelfs een duidelijker afgemeten top 3, welke hieronder in tabel 3 wordt getoond. Overigens blijkt voor alle leeftijdsgroepen de top 3 gelijk te zijn.

Tabel 3. Top 10 voorzieningen voor bezoek

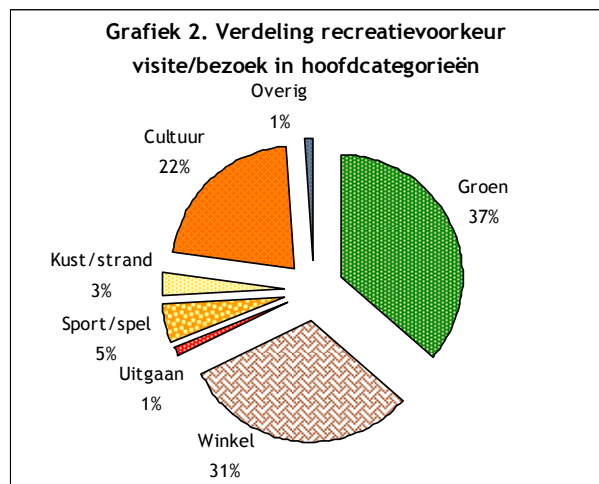
	%
Batavia Stad	29
Natuurpark	23
Bataviawerf	13
Oostvaardersplassen	6
Aviodrome	5
Bossen, meren, 'natuurlijke omgeving'	4
Kuststrook (excl. Bataviastad en -werf)	3
Winkelcentra	3
Andere musea (incl. Observ. Robert Morris)	3
Zuigerplasbos/-park	2

Ingang van Batavia Stad

Is de Bataviawerf maar voor 4% van de mensen belangrijk voor zichzelf, als er bezoek komt vindt 13% dat een van de belangrijkste bezienswaardigheden van Lelystad om te tonen. En waar het Zuigerplasbos het nipt wint van de Oostvaardersplassen voor het eigen recreatieve gebruik, nemen drie keer zoveel mensen hun bezoek mee naar laatstgenoemde groene attractie.

Over groen gesproken: ook hier geldt dat bij het samenvoegen van de voorzieningen in hoofdcategorieën, het groen het ook wint van de rest, zij het dat het verschil met de nummer 2, winkelvoorzieningen, veel minder groot is. Verder vindt men culturele voorzieningen voor bezoekers tweemaal zo belangrijk als voor 'eigen gebruik'. Grafiek 2 laat de verdeling in hoofdcategorieën zien.

Net als voor het eigen gezin, geldt ook voor bezoek dat jongeren onder de 30 jaar de winkelvoorzieningen het belangrijkste vinden: voor bijna de helft is dit een van de twee favoriete recreatieve voorzieningen, met name Batavia Stad. Bij de ouderen is 'groen' het belangrijkste.

Ontbrekende recreatieve voorzieningen

Het is natuurlijk van belang om te weten welke voorzieningen men het belangrijkste vindt, maar voor de planning van toekomstige ontwikkelingen is het ook belangrijk om te weten waar het nog aan schort. Daarom is gevraagd welke recreatieve voorzieningen, bezienswaardigheden, attracties of evenementen men nog mist in en om de stad en op welke locatie. Bijna tweederde geeft aan wel iets te missen. Het meest worden voorzieningen gemist door bewoners jonger dan 40 jaar: van deze groep mist bijna driekwart wel iets. In de groep 40 t/m 54 jaar geldt dit voor bijna tweederde en bij de 55-plussers zegt iets minder dan de helft een of meer voorzieningen te missen op recreatief gebied.

Tabel 4 laat de belangrijkste categorieën van gemiste voorzieningen zien. Bovenaan de ‘verlanglijst’ staat de zwemcapaciteit in de stad. Op de volgende drie plaatsen staan zaken die vooral te maken hebben met gezelligheid in het centrum van de stad, samen beslaan deze 30% van de gegeven antwoorden. Voor bewoners onder de dertig jaar zijn die drie categorieën tezamen zelfs 49%.

Tabel 4. Top 10 recreatieve voorzieningen en evenementen die men mist

	%
Extra (buiten-)zwembad, sauna	14
Gezelliger/mooier centrum, meer sfeer/terrasjes	12
Uitgaansgelegenheden: café, restaurant, disco	10
Meer (grotere diversiteit) winkelaanbod	8
Evenementen: bevrijdingsfeest, airshow, auto-/motorsport, muziek (zowel klassiek als modern) overdekt	7
Cultuur: concerten, musea, kunst	7
Strand: meer/groter, schoner, naakt-	5
Bankjes, eenvoudige terrasjes of koffie-/theehuisje	4
Speeltuinactiviteiten kleinere kinderen	4
Pret-, thema-, attractiepark, ‘Vondelpark’, soort Keukenhof	4

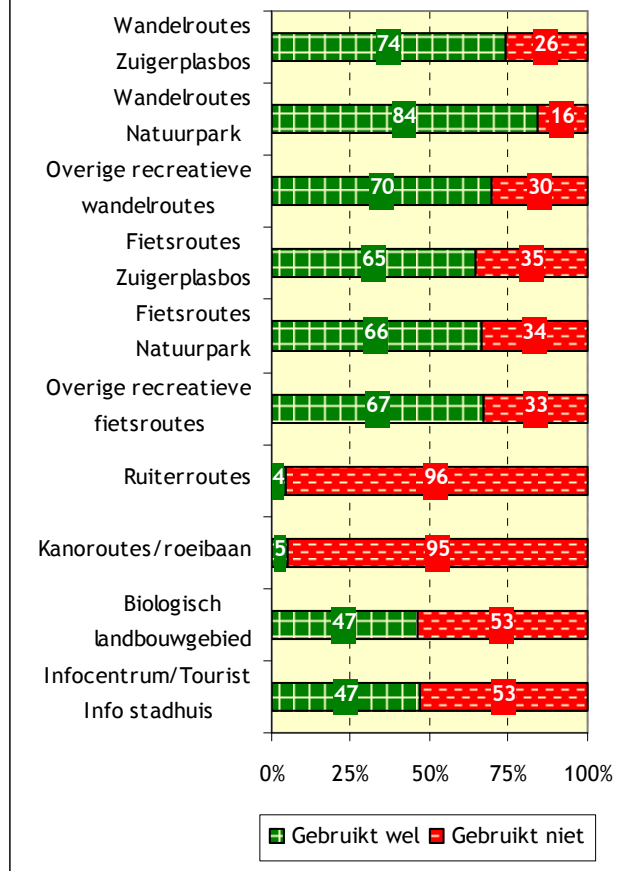
Veel van de voorzieningen die men mist in de stad, zou men in het centrum willen. Van de top 5 uit tabel 4 geldt dit alleen *niet* voor de extra zwemcapaciteit, daarbij geeft een meerderheid aan dat het niet uitmaakt waar die zou moeten komen.

Bezoekfrequentie recreatieve voorzieningen

Voor een aantal specifieke recreatieve voorzieningen is geïnventariseerd hoe vaak men deze gebruikt. Uit grafiek 3 valt af te leiden dat de wandelroutes het populairst zijn, met name die in het natuurpark. Maar ook de drie onderscheiden recreatieve fietsroutes worden elk door tweederde van de inwoners gebruikt. De ruiterroutes en de kanoroutes/roeibaan worden het minst gebruikt; wat niet vreemd is, gezien het feit dat veel meer mensen over eigen benen en fietsen beschikken dan over een eigen paard of kano.

Wanneer de genoemde wandelroutes en de fietsroutes samen worden beschouwd dan blijkt een kleine 10% van de mensen nooit de wandelroutes te bezoeken en ruim 20% nooit de fietsroutes. Aan de andere kant zijn er de ‘veelgebruikers’: bijna

Grafiek 3. Gebruik recreatieve voorzieningen in Lelystad

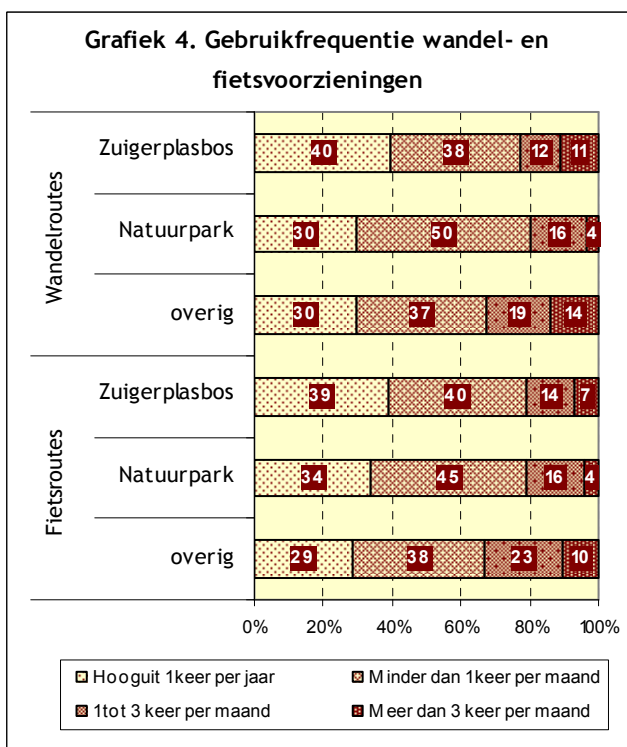

40% gebruikt minstens eenmaal per maand de wandelroutes en bijna eenderde de fietsroutes. Een op de zes mensen bewandelt de recreatieve routes zelfs wekelijks, waar dit bij de fietsroutes voor een op de negen inwoners geldt.

Wanneer we nader kijken naar degenen die hebben aangegeven de wandel- en fietsroutes te gebruiken, dan zien we in grafiek 4 dat zowel bij de wandel- als fietsroutes de categorie ‘overig’ frequenter recreatief gebruikt wordt dan de routes in het Zuigerplasbos en het Natuurpark.

Een aardig detail is dat onder de respondenten die in een vorig onderzoek hebben aangegeven een of meer honden te hebben, de gebruiksfrequentie van de overige wandelroutes en die in het Zuigerplasbos duidelijk hoger ligt dan die onder niet-hondenbezitters. Met name de antwoordcategorie “meer dan 3 keer per maand” wordt door de hondenbezitters ruim driemaal zo vaak aangekruist.

Grafiek 4. Gebruiksfrequentie wandel- en fietsvoorzieningen

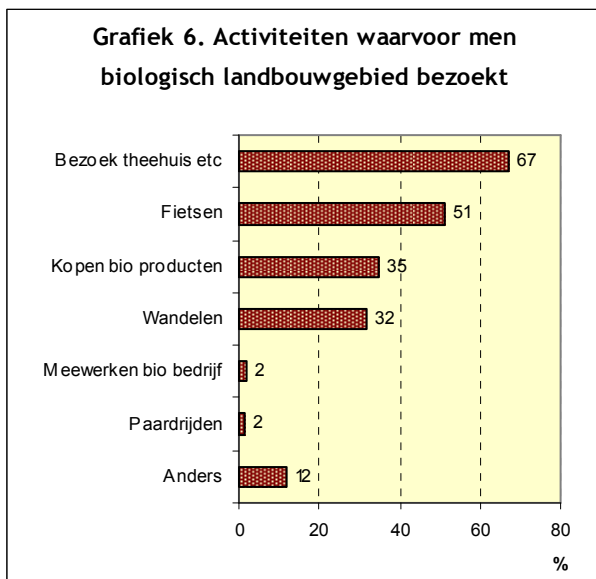
Bezoekers in biologisch aardappelveld

De voornaamste redenen waarom men dit gebied bezoekt worden in grafiek 6 getoond. De meeste aantrekkingskracht komt van de ‘attracties’ het theehuis, de beeldentuin en de poldertuin. Tweederde van de bezoekers komt voor deze drie; de helft (ook) om te fietsen. In de categorie ‘Anders’ wordt relatief vaak verwezen naar de open dagen die hier worden georganiseerd. Men kon bij deze vraag meerdere antwoorden geven, waardoor de optelling uitkomt boven 100%.

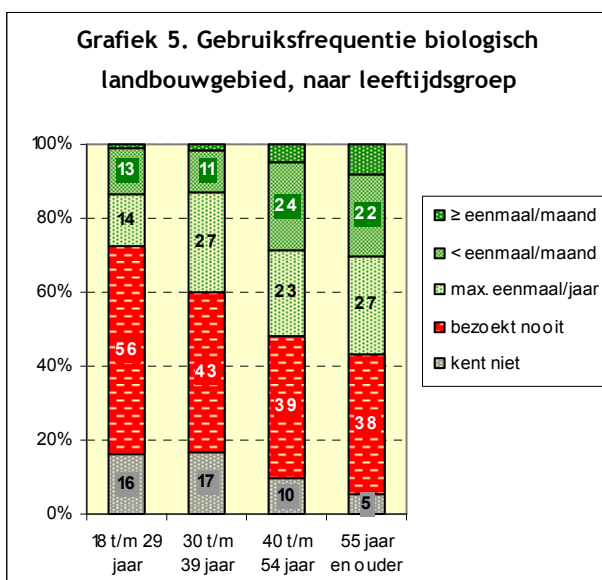
Biologisch landbouwgebied

In het noordelijk deel van de stad, ten noorden van Jagersveld en Groene Velden, bevindt zich het ‘biologisch landbouwgebied’. Een op de negen inwoners van de stad zegt dit niet te kennen. Van de overigen bezoekt bijna de helft dit gebied nooit, een kwart komt er hooguit één keer per jaar. Een op de twintig bezoekers komt er tenminste iedere maand. In grafiek 5 valt het duidelijke verband te zien tussen de mate van bekendheid en bezoekfrequentie van het gebied en de leeftijd. Van de jongste leeftijdsgroep zegt meer dan driekwart het gebied niet te kennen of bezoeken, bij de oudste categorie is dat ruim 40%.

Grafiek 6. Activiteiten waarvoor men biologisch landbouwgebied bezoekt

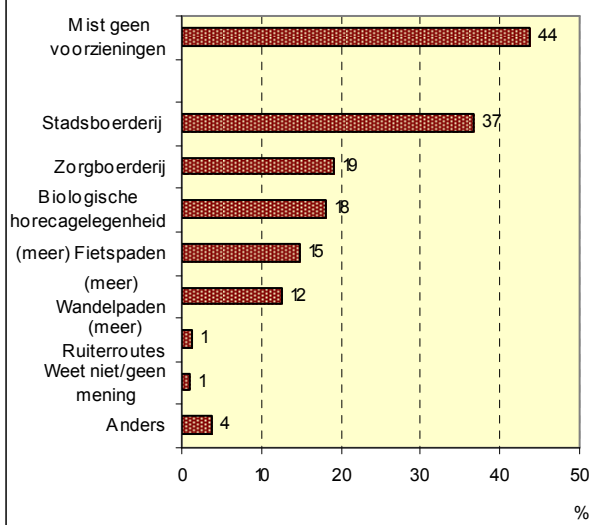

Grafiek 5. Gebruiksfrequentie biologisch landbouwgebied, naar leeftijdsgroep

Deze informatie is op zich nuttig, maar voor de verdere ontwikkeling van het gebied is het ook belangrijk te weten of er bepaalde (recreatieve) voorzieningen zijn die men daar mist. Daarom is gevraagd welke (soort) voorzieningen een goede aanvulling of toevoeging zouden zijn. Grafiek 7 toont aan dat iets minder dan de helft van de mensen die het gebied kennen helemaal niets mist daar. Meer dan eenderde ziet wel iets in een ‘Stadsboerderij’. Daarmee wordt bedoeld een biologisch landbouwbedrijf met verschillende functies, zoals de verkoop van producten, een kinderboerderij, bed&breakfast e.d. Als tweede wordt

Grafiek 7. Voorzieningen die men mist in biologisch landbouwgebied

genoemd een zorgboerderij, waar mensen met een zorg- of hulpvraag een waardevolle dagtaak kunnen vervullen en soms ook wonen. Ook een biologische horecagelegenheid wordt door bijna een vijfde van de mensen als welkome toevoeging beschouwd.

Zuigerplasbos

Iets soortgelijks als voor het biologisch landbouwgebied is gevraagd over het Zuigerplasbos: waarvoor bezoekt men dit gebied en wat mist men er eventueel op recreatief gebied?

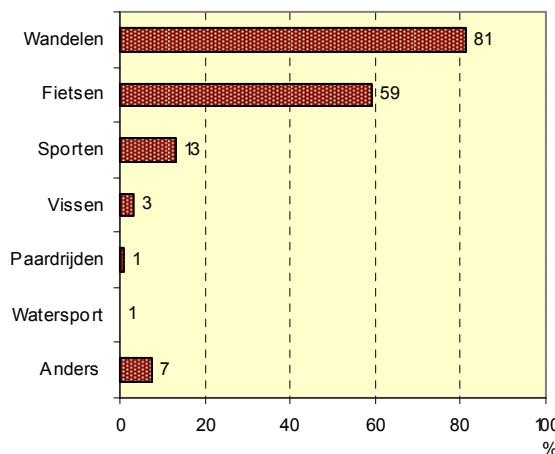

Luchtfoto Zuigerplasbos

Een op de zeven bewoners van de stad geeft aan nooit in het Zuigerplasbos te komen. Volgens verwachting wordt het gebied het meest gebruikt door bewoners uit het aangrenzend noordwestelijk deel van Lelystad: in de overige stadsdelen zegt men tweemaal zo vaak dit gebied nooit te bezoeken. Voor degenen die het gebied bezoeken is wandelen daar de belangrijkste activiteit, op enige afstand gevolgd door fietsen, zoals te zien is in grafiek 8.

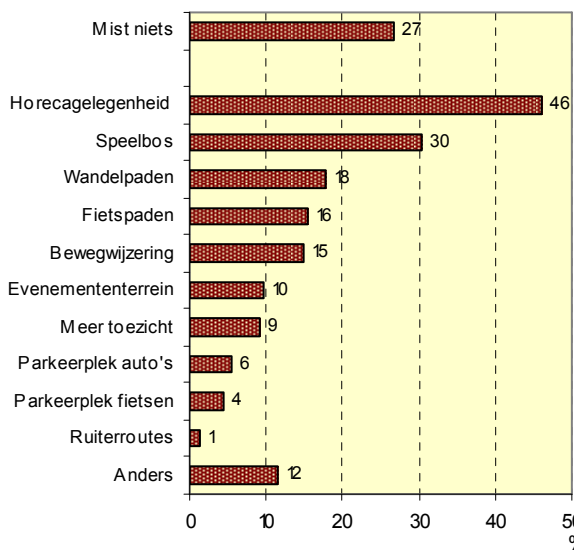
In veel mindere mate gebruikt de Lelystadse bevolking het gebied om bijvoorbeeld te gaan hardlopen, paardrijden, kanoën of vissen; tezamen gaat 18% van de mensen daarvoor naar deze recreatieve locatie. In de categorie "Anders" scoorden vooral activiteiten als 'de hond uitlaten', picknicken, skaten of 'tot rust komen'.

Grafiek 8. Activiteiten waarvoor men Zuigerplasbos bezoekt

Verder blijkt dat ouderen duidelijk vaker dan jongeren het gebied gebruikt om er te fietsen, terwijl het omgekeerde geldt voor sporten.

Grafiek 9. Voorzieningen die men mist in Zuigerplasbos

Evenals bij het biologisch landbouwgebied is het voor de verdere ontwikkeling van het Zuigerplasbos belangrijk te weten aan welke voorzieningen men daar (nog meer) behoefte zou hebben. Ruim een

kwart van de Lelystedelingen mist niets. Degenen die wel iets missen noemen het vaakst een horecagelegenheid, zoals een theehuis of een ijssalon, als welkome aanvulling.

Bijna eenderde zou graag een speelbos voor kinderen gerealiseerd willen zien. Aan meer en/of betere wandel- en fietspaden is ook wel duidelijk behoefte, zij het bij minder mensen dan de twee eerstgenoemde opties.

Rapportcijfers recreatieve waarde Lelystad

De recreatieve waarde van de gemeente Lelystad is door de deelnemers aan het onderzoek - bewoners van Lelystad dus - op twee manieren beoordeeld: voor de eigen inwoners en voor bezoekers. De gemiddelde rapportcijfers die hiervoor werden gegeven waren respectievelijk 6,7 en 6,5. Voor de 'Tourist Info', oftewel het Info Centrum in het stadhuis, had men gemiddeld een 6,5 over. In tabel 5 zijn de gegeven cijfers uitgesplitst naar een viertal kenmerken.

Tabel 5. Rapportcijfers voor recreatieve mogelijkheden Lelystad en infocentrum

	Voor eigen inwoners	Voor bezoekers	Info-centrum stadhuis
Totaal	6,7	6,5	6,5
Geslacht			
Man	6,6	6,4	6,4
Vrouw	6,8	6,6	6,6
Leeftijd			
18 t/m 29	6,3	6,1	6,6
30 t/m 39	6,5	6,3	6,6
40 t/m 54	6,8	6,6	6,3
55 en ouder	7,0	6,7	6,6
Stadsdeel			
Noordoost	6,8	6,7	6,7
Zuidoost	6,6	6,3	6,6
Noordwest	6,8	6,5	6,4
Zuidwest	6,6	6,4	6,2
Opleidingsniveau			
Lager	6,7	6,6	6,8
Middelbaar	6,6	6,4	6,5
Hoger	6,8	6,4	6,4

* *Samenhang tussen persoonskenmerk en rapportcijfer is statistisch significant*

Alle gemiddelde scores blijken tussen de 6 en de 7 te liggen. Belangrijke verschillen (aangegeven met een *) zien we alleen bij de verdeling naar leeftijd, waarbij de ouderen een hogere score aan de recreatieve waarde van Lelystad toekennen dan jongeren. Voor de rest zijn de verschillen niet noemenswaardig.

Wel is er een verschil waarneembaar tussen de stadsbewoners die hadden aangegeven niets te missen op het gebied van recreatieve voorzieningen, bezienswaardigheden en dergelijke (gemiddeld rapportcijfer 6,9) en degenen die wel het een en ander missen (gemiddeld 6,4).

Onderzoeksverantwoording

In april en mei 2008 is een peiling gehouden over de winkel- en de recreatieve voorzieningen in Lelystad. Hiervoor is het LelyStadsPanel benaderd met een vragenlijst. De respons bedroeg 77%. In totaal hebben 1.329 inwoners meegewerkt aan het onderzoek.

Het gedeelte over de winkelvoorzieningen past in een reeks onderzoeken die in de afgelopen jaren zijn gehouden. De uitkomsten van dit gedeelte zijn opgenomen in een afzonderlijke rapportage.

Om de onderzoeksresultaten representatief te maken voor de inwoners van de gehele stad is gewogen op de kenmerken geslacht, leeftijd, stadsdeel en opleidingsniveau.